

**Dat maakt
Stein voor mij...**

Even voorstellen

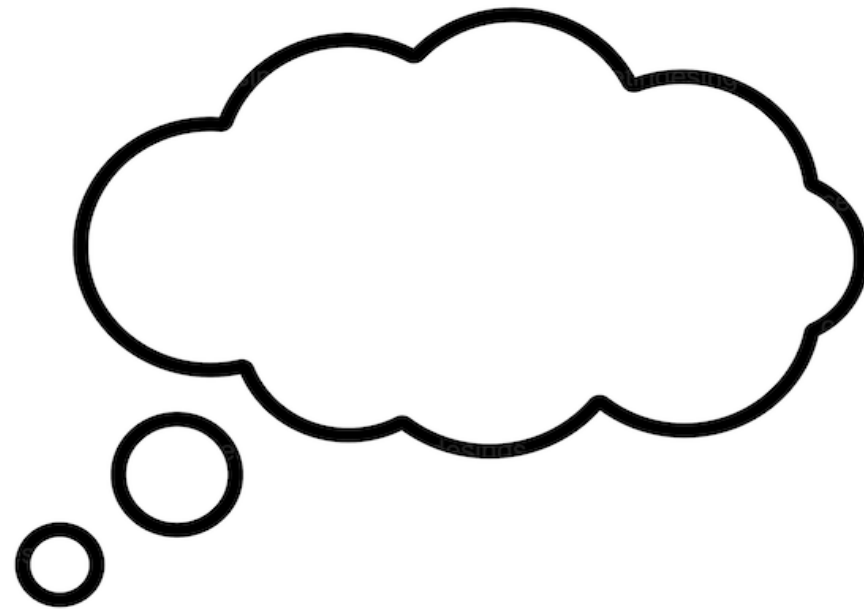
- Wie zit er aan tafel?

Programma informatiebijeenkomst nieuwe gemeenteraad 15 april 2026

- Gemeente Stein, de ambtelijke organisatie
door: Carolien Klesman, gemeentesecretaris/directeur
- Toekomstvisie en de staat van de gemeente
door: Claudia Jacobs, strategisch beleidsadviseur
- P&C en financiën
door: Dory-Anne Aarts, strategisch adviseur bedrijfsvoering
- Communicatie en participatie
door: Mirian Mommers, strategisch communicatie adviseur

Verwachtingen delen

De ambtelijke organisatie en het bestuur

Gemeenteraad

het algemeen bestuur

Laat de koers van de gemeente bepalen

- Kaderstellen
- Controleren
- Verordenen

Voorbeeld: Wmo-verordening

College van B&W

het dagelijks bestuur

Zorgt dat het beleid wordt uitgevoerd

- Beleidsvoorbereiding
- Uitvoering
- Financieel beheer

Voorbeeld: regelen van Wmo-aanvragen

Burgemeester

eigen bestuurlijke bevoegdheden

Heeft eigen bevoegdheden

- Openbare orde en veiligheid
- Voorzitter
- Representatie

Richten

Inrichten

Verrichten

Why en What:

- Waar gaan we heen?
- Wat gaan we doen?
- Bepalen van kaders en strategische uitgangspunten

How:

- Hoe gaan we werken?
- Inrichten organisatiestructuur en besturingssystemen
- (Meer)jarenplan
- Plan van aanpak voor bovenstroom en onderstroom van verandering

Doen:

- Uitvoeren Plan van Aanpak
- Do-Check en Act

De ambtelijke organisatie

Vraag. Wie is de baas in de gemeente?

- a. de ambtelijke organisatie
- b. het college van burgemeester & wethouders
- c. de gemeenteraad
- d. de gemeentesecretaris

De ambtelijke organisatie

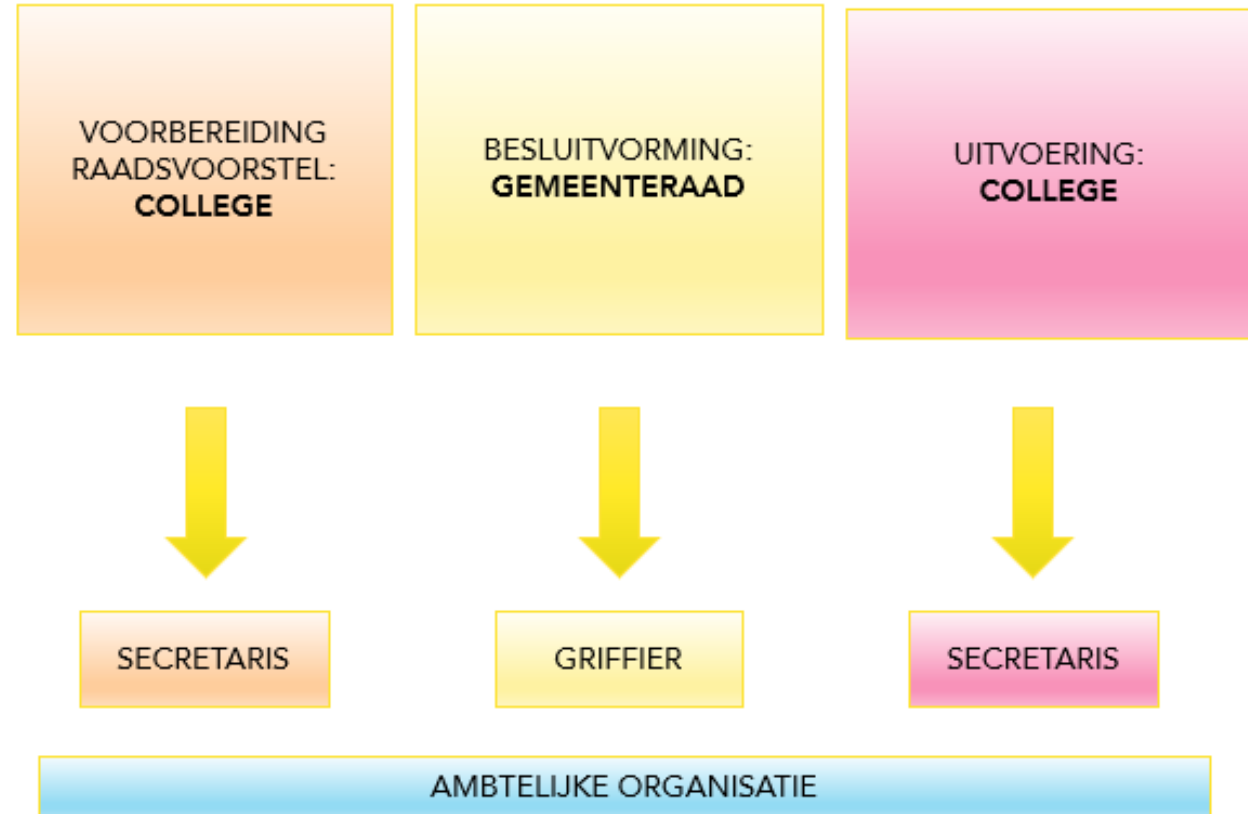
Antwoord C is natuurlijk juist!

ARTIKEL 125 GRONDWET

1. Aan het hoofd van (...) de gemeente staat (...) de gemeenteraad. Hun vergaderingen zijn openbaar, behoudens bij de wet te regelen uitzonderingen.
2. Van het bestuur (...) maken ook deel uit (...) het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester.

Maar hoe zit dat dan met het college van B&W, de gemeentesecretaris en de ambtelijke organisatie?

De ambtelijke organisatie en de rollen

Informatie over personeel: Formatie, bezetting en inhuur

Over (nieuwe)
formatie van de
ambtelijke
organisatie beslist
het bestuur.

Over de streep!

Hoeveel medewerkers in dienst per maart 2026?

Meer of minder dan 175

Hoeveel inhuurmedewerkers per maart 2026?

Meer of minder dan 25

Wat is het ziekteverzuim op dit moment?

Meer of minder dan 8%

Organisatie ontwikkeling

Organisatieplan

- Weerbare organisatie
- Procesoptimalisatie
- Externe samenwerking
- Teamontwikkeling

Vragen over de organisatie?

Strategische toekomstvisie 2040

- **Belangrijkste beleidsdocument van de gemeente Stein**
- **Met een vooruitblik tot 2040**

Deze visie beschrijft wat voor gemeente wij willen zijn voor onze inwoners, ondernemers en natuur aan de hand van toekomstdoelen 2040 en doelstellingen per toekomstdoel.

**Strategische toekomstvisie
2040**

Gemeente *Stein*

Strategische toekomstvisie 2040

Dromen opgehaald bij de interne organisatie met de interne beleidstafel, ons MT, het college en de gemeenteraad.

Maar ook met **inwoners** en de **adviesraden sociaal domein** en de **Steinse jongeren adviesraad**.

Opgesteld in 2024

Missie Gemeente Stein

Fijn wonen met dorpse waarden in combinatie met stedelijke elementen.

“De gemeente Stein is een eigenzinnige, groene woongemeente in de Zuid-Limburgse Maasvallei waar mensen mee kunnen doen, naar elkaar omkijken en voor elkaar zorgen. Het is in de gemeente Stein mogelijk om dorps te wonen in een verstedelijkt gebied met kwalitatief hoogwaardige voorzieningen en ruimte voor ondernemerschap en particulier initiatief.”

Vraag:

- Is samenwerken een van onze toekomstdoelen?

Ja = groen

Nee = geel

Toekomstdoelen

1. Een sociale en veerkrachtige gemeente met vitale wijken en kernen
2. Een veilige, gezonde en groene gemeente met unieke omgevingskwaliteiten
3. Een bedrijvige gemeente met ruimte voor circulaire economie
4. Een zelfstandige gemeente die sterk is in samenwerking in de (eu)regio

Toekomstdoel en doelstellingen

Een sociale en veerkrachtige gemeente met vitale wijken en kernen.

We zetten in op verbinding, gezondheid en preventie, zodat iedereen kan meedoen en de kwaliteit van leven wordt versterkt.

Om dit te realiseren werken wij aan:

- Een inclusieve samenleving waar iedereen kan meedoen
- Samenleven door ontmoeting en verbinding
- Vitale wijken en kernen met eigenaarschap van inwoners en ondernemers
- Het versterken van onze sociale basis
- Gezondheid, armoede en veiligheid
- Betrokkenheid bij onze inwoners en ondernemers
- Trots en bewustzijn van onze eigenzinnige identiteit

Toekomstdoel en doelstellingen

Een veilige, gezonde en groene gemeente met unieke woon- en omgevingskwaliteiten.

Samen werken we aan het behoud van onze unieke kwaliteiten, zoals de bereikbaarheid, ligging aan het water, ons landschap, onze natuur en het cultureel erfgoed. Om dit te realiseren werken wij aan:

- Nieuwe en passende woningen
- Een veilige leefomgeving
- Bescherming van het milieu en volksgezondheid
- Een gezond waterecosysteem
- Een aantrekkelijke openbare ruimte
- Versterking van ons unieke landschap
- Bescherming van onze natuur en landschap

Toekomstdoelen en doelstellingen

Een bedrijvige gemeente die bereikbaar is en ruimte biedt aan circulaire en duurzame economie.

In het economische hart van Zuid-Limburg versterken we het MKB en bieden we zowel ondernemers als inwoners de kans om zich optimaal te ontwikkelen. Om dit te realiseren werken wij aan:

- Het versterken van de lokale economie in de (EU)regio.
- Het verbeteren van onze bedrijventerreinen
- De transitie naar een circulaire economie
- Voldoende arbeidsplekken
- Het aantrekken van talent en het verkleinen van de afstand tot de arbeidsmarkt
- Een grensoverschrijdende kenniseconomie
- Een goede (digitale)bereikbaarheid

Toekomstdoel en doelstellingen

Een zelfstandige gemeente die sterk is in samenwerking in de (EU)regio.

We werken samen met buurgemeenten in de regio Zuid-Limburg en België om maatschappelijke uitdagingen aan te pakken, met een focus op de Westelijke Mijnstreek. Om dit te realiseren werken wij aan:

- Het blijven van een bestuurlijk zelfstandige gemeente
- Een sterke Westelijke Mijnstreek
- Actieve samenwerking binnen Zuid-Limburg
- Grensoverschrijdende samenwerking
- Een goed georganiseerde gemeente die kansen ziet

Strategische toekomstvisie 2040

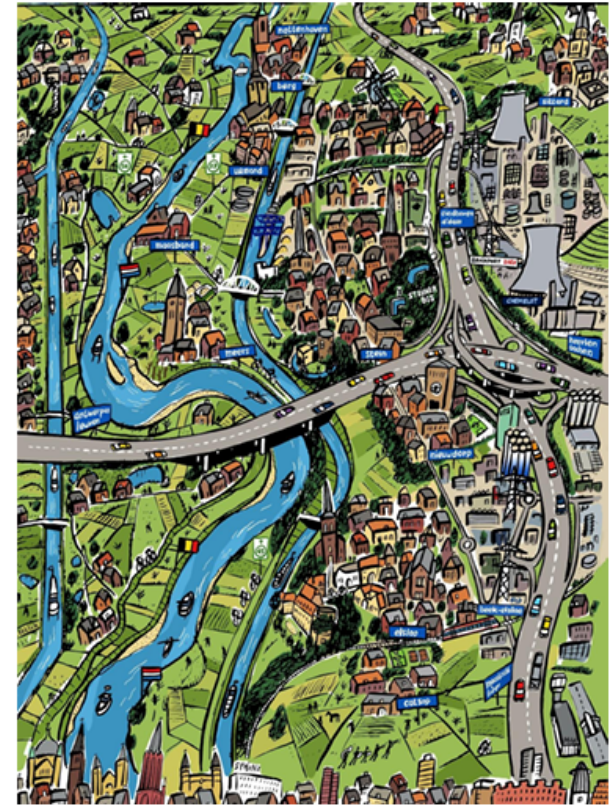
Hoe staan we er nu voor?

- Wat is de stand van zaken van de belangrijkste thema's?
- Wat zijn belangrijkste opgaven die wij op ons af zien komen?
- Welke ontwikkelingen spelen er?
- En welke uitdagingen zien we?

Samengevat in een document; de **Staat van de gemeente**.

Staat van de gemeente

- Geeft inzicht te geven in hoe de gemeente ervoor staat.
- Belangrijke ontwikkelingen, beleidskeuzes en maatschappelijke trends overzichtelijk in beeld gebracht.
- Om snel vertrouwd te raken met de dossiers en goed geïnformeerd uw rol te vervullen

'Staat van de gemeente'
Gemeente Stein
16-03-2026

Aan de hand van beleidsthema's, die zijn onderverdeeld in 9 programma's

1. Bestuur en organisatie en algemene dekkingsmiddelen
2. Veiligheid
3. Verkeer, vervoer en waterstaat
4. Economie
5. Sociaal domein
6. Sport, cultuur en recreatie
7. Onderwijs
8. Volksgezondheid en milieu
9. Volkshuisvestering, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Deze programma's vormen de basis voor onze controle en verantwoordingsdocumenten zoals de begroting, de jaarstukken, de voorjaarsnota, de bijstellingrapportage (berap)

Nog even over:

Toekomstdoel : een zelfstandige gemeente die sterk is in **samenwerking**

Een nadere toelichting over de belangrijkste gemeentelijke samenwerkingen.

Agenda Zuid-Limburg als rode draad

- Lijn 1: Grensoverschrijdende, innovatieve & circulaire kenniseconomie
- Lijn 2: Versterken uniek landschap
- Lijn 3: Sterke en gezonde gemeenschappen

Gemeentelijke samenwerking

- 16 Zuid-Limburgse gemeenten
- 10 (westelijk) Zuid-Limburgse gemeenten in Stichting Samenwerking Zuid-Limburg
- Samen met Beek en Sittard-Geleen vormen we de Westelijke Mijnstreek
- Gemeenschappelijke regelingen (in mei in de raad)

Vragen?

P&C en gemeentefinanciën

P&C

- Rol van raadslid binnen de P&C cyclus
- Welke P&C documenten binnen de gemeente Stein

Gemeentefinanciën

- Inkomstenbronnen Vs Uitgaven
- structureel vs incidenteel

Stelling

'De P&C cyclus is vooral een technisch/financieel proces'

Kernboodschap

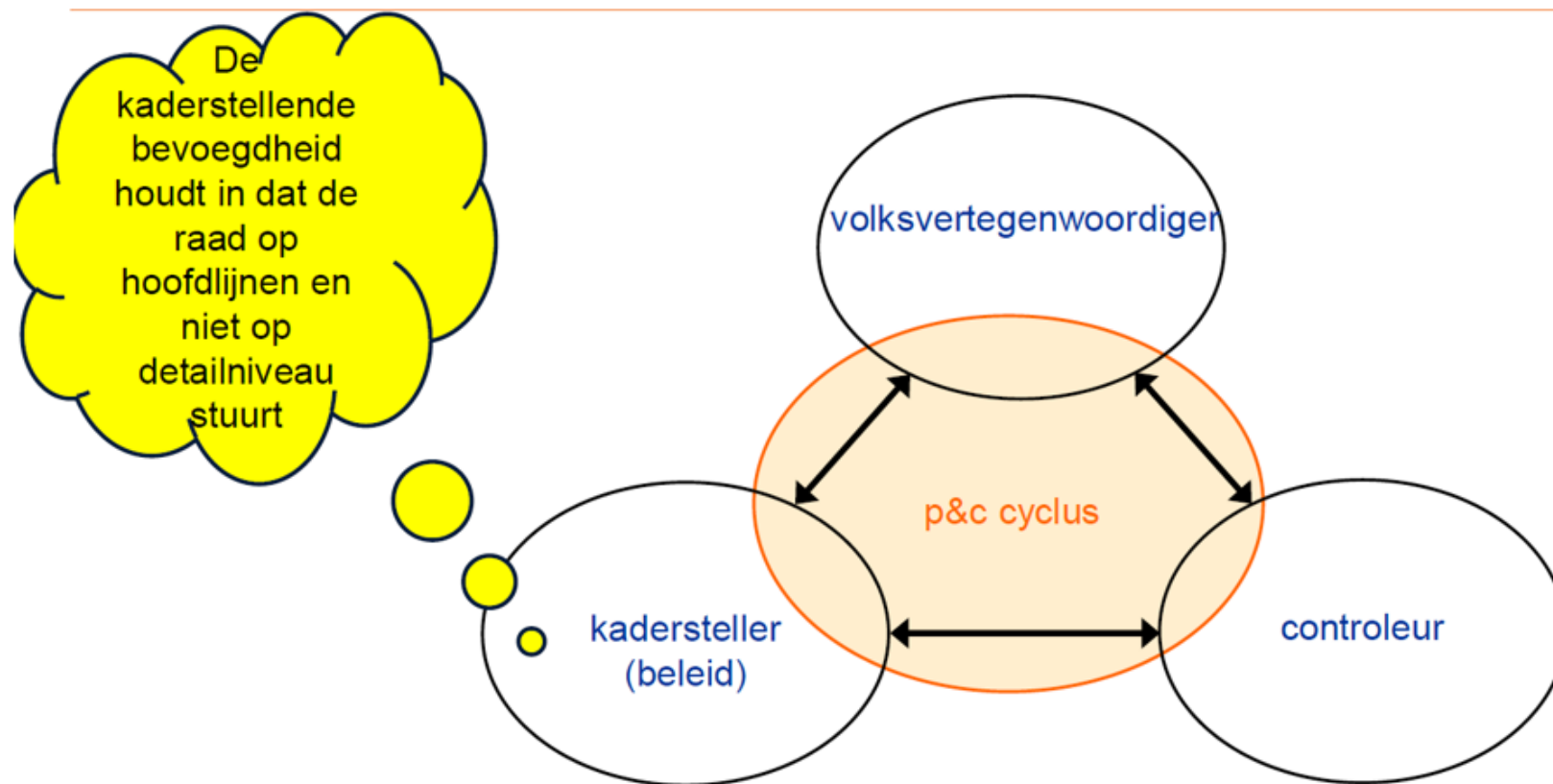
De P&C-cyclus is het stuur- én verantwoordingsysteem van de gemeente:

Hier maakt de raad het verschil.

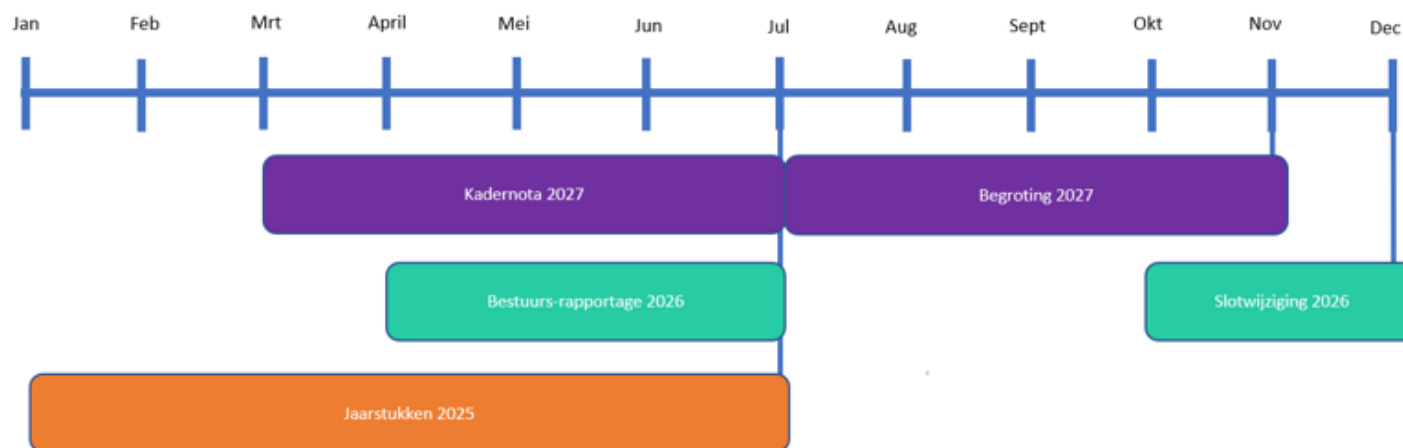
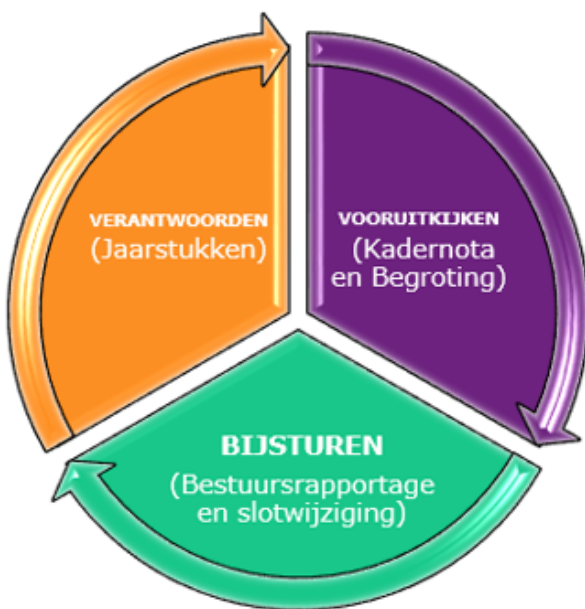
- Momenten van bijsturen
- Momenten kaders stellen
- Momenten van controleren

Rol gemeenteraad P&C cyclus

P&C cyclus binnen gemeente Stein

Stelling

*'De gemeenteraad bepaalt zelf
waar de euro's naar toe gaan'*

Kernboodschap

- Budgetrecht raad

De financiële ruimte van de raad wordt sterk beïnvloed door **landelijke** keuzes en ontwikkelingen.

- Het grootste deel van de begroting ligt al vast; echte keuzes gaan vaak over een relatief klein deel van de begroting

Stelling

'Als we geld overhouden, kunnen we dat gewoon opnieuw uitgeven.'

Kernboodschap

Gezonde gemeentefinanciën vragen structurele dekking voor structurele ambities.

- Structureel evenwicht is verplicht (BBV)
- Incidentele meevallers \neq structurele dekking
- Reserves zijn tijdelijk
- Oppassen voor 'structurele uitgaven met incidentele dekking'

Begroting in een oogopslag

Wat betaalt een gemiddeld gezin?

Onroerend Zaak Belasting (OZB)
€ 375,34

Afval
Vast bedrag: € 291,50
Gebruikersdeel: € 90,34

Riool
Vast bedrag: € 206,16
Gebruikersdeel: € 76,18

Begroting 2026

Wat komt er binnen?

Wat gaan we met dit geld doen?

Bestuur en ondersteuning

- Overhead
- Storting reserves

€ 16.642.000

Veiligheid

- Openbare orde en veiligheid
- Crisisbeheersing en brandweer

€ 3.847.000

Verkeer, vervoer en waterstaat

- Verkeer, wegen en water
- Parkeren

€ 6.046.000

Economie

- Economisch beleid, markt en evenementen

€ 1.174.000

Onderwijs

- Onderwijsbeleid en huisvesting

€ 4.029.000

Sport, cultuur en recreatie

- Steinerbos
- Openbaar groen
- Sportaccommodaties en beleid

€ 7.436.000

Sociaal Domein

- Wmo
- Begeleide participatie
- Jeugd

€ 34.868.000

Volksgezondheid en milieu

- Riolering en afval
- Milieubeheer
- Volksgezondheid en begraafplaatsen

€ 13.318.000

Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

- Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting
- Grondexploitaties
- Wonen en bouwen

€ 4.357.000

Vragen?

Communicatie en participatie

Doel van vandaag:

Bewust worden van rol als raadslid bij participatietrajecten en ondersteunen om deze rol zuiver te houden. Zowel bij participatiebijeenkomsten, in contact met inwoners als in de media.

Kaderstellende rol

Volksvertegenwoordigende rol

Controlerende rol

1

Participatie-
beleid
vaststellen

3

Gesprek met de
samenleving
organiseren

5

Participatie-
proces
beoordelen

2

Participatie-
opdracht
geven

4

Meedoen aan
gesprek met de
samenleving

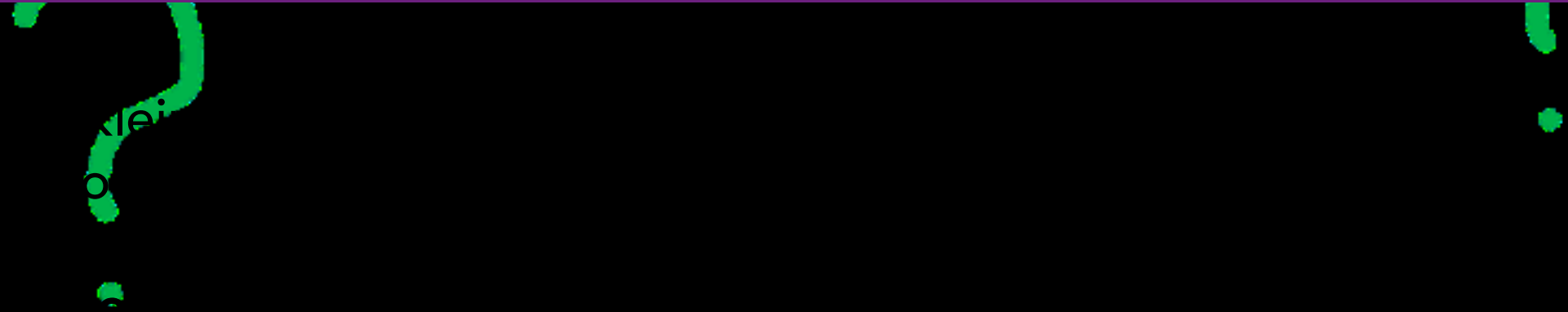
Vraag:

Wanneer een inwoner tijdens een participatiebijeenkomst vraagt:

'Wat vindt u hier van?'

Wat doet u dan?

Groepswerk – De Roltest

Individuele reflectie

Maak individueel deze zin af:

**“Mijn grootste valkuil als raadslid
bij participatie is...”**

Afronding: het kompas

Bij participatie:

- Ik luister
- Ik stel vragen
- Ik geef geen oordeel

Bij media:

- Ik spreek als volksvertegenwoordiger
- Ik bewaak het proces
- Ik loop niet vooruit op besluitvorming

Bij inwoners:

- Ik erken
- Ik leg mijn rol uit
- Ik beloof niets wat niet van mij is

Vragen?

Verwachtingen?

Hartelijk dank voor uw aandacht!

Wat de praktijk

**Dat maakt
Stein voor mij...**